

Súd: Okresný súd Bardejov
Spisová značka: 7Ps/3/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8220200563
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Majerník, PhD.
ECLI: ECLI:SK:OSBJ:2020:8220200563.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bardejov sudcom JUDr. Milanom Majerníkom, PhD., v právnej veci o obmedzenie spôsobilosti na právne úkony O. F., R.. XX.XX.XXXX, D. J. XXX, XXX XX J., zast. procesným opatrovníkom S.. V. H., C. I. Ú. V. I. D., na návrh navrhovateľa X.. S. F., R.. XX.XX.XXXX, D. J. XXX, XXX XX J., za účasti Okresnej prokuratúry Bardejov, takto

r o z h o d o l :

I. Obmedzuje sa O. F., R..XX.XX.XXXX v spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá:

- disponovať žiadnou finančnou hotovosťou,
- disponovať žiadnym hnutelným a nehnuteľným majetkom
- prevádzať finančné transakcie, uzatvárať všetky zmluvy hospodárskeho charakteru, ako uzatvárať pôžičky a preberať všetky finančné čiastky týkajúce sa jej majetkového prospechu
- dať súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti /ambulantnej aj ústavnej/, ako aj súhlas s poskytovaním starostlivosti v Domove sociálnej starostlivosti - teda, aby súhlas s hospitalizáciou alebo pobytom v DSS menovanej podpisoval jej opatrovník
- podávať a prijímať listové a akékoľvek iné poštové a ostatné zásielky bez obmedzenia, vrátane peňažných, adresovaných do vlastných rúk a doporučených listových zásielok
- kandidovať vo voľbách
- robiť právne úkony pred orgánmi činnými v trestnom aj občiansko-právnom konaní
- rozhodovať o mieste trvalého a prechodného pobytu
- zhotoviť závet
- podpisovať úradné listiny.

II. Súd u s t a n o v u j e O.D. F., R.. XX.X.XXXX za opatrovníčku K.. U. N., R.. X.XX.XXXX, D. J. XXX, XXX XX J., ktorá je povinná sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok v rozsahu, v ktorom nemôže O. F. konať samostatne.

III. Opatrovník je p o v i n n ý počas zastupovania opatrovanca podávať súdu správy o jeho činnosti, o pomeroch nesvojprávneho a o nakladaní s jeho majetkom vždy do 31.12. každého kalendárneho roka počínajúc kalendárnym rokom 2021.

IV. Žiaden z účastníkov a štát nemá právo na náhradu trov konania.

o d ŏ v o d n e n i e :

1. Podaním zo dňa 22.03.2020 doručeným súdu dňa 25.03.2020 sa navrhovateľ domáhal pozbavenia spôsobilosti na právne úkony svojej dcéry O. F. z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia. Uviedol, že dcéra ja držiteľom preukazu ZŤP-S, nie je schopná zabezpečovať si sama svoje potreby nevyhnutné pre každodenný život, nie je schopná nakladať s peniazmi, starať sa o seba, svoje zdravie, výživu, nie je schopná zastupovať sa voči iným osobám, ani spravovať svoj majetok. K návrhu boli pripojené lekárske správy o jej zdravotnom stave.

2. Podaním doručeným súdu dňa 20.04.2020 oznámil vstup do konania podľa § 13 ods. 1 CMP v spojení s § 231 písm. a) CMP prokurátor Okresnej prokuratúry Bardejov.

3. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 7Ps/3/2020-18 zo dňa 21.05.2020 bola vo veci ustanovená znalkyňa K.. J. F., znalkyňa v odbore Zdravotníctvo a farmácia, odvetvie Psychiatria, za účelom vyšetrenia zdravotného stavu O. F.. Ustanovená znalkyňa dňa 04.08.2002 predložila súdu vypracovaný znalecký posudok č. XXX/XXXX zo dňa 13.07.2020.

4. Uznesením Okresného súdu Bardejov č. k. 7Ps/3/2020-51 zo dňa 26.11.2020 bol O. F. v zmysle § 240 ods. 1 CMP v spojení s § 71 CSP ustanovený procesný opatrovník S.. V. H., C. I. Ú.J. V. I. D..

5. Podľa § 243 ods. 2 CMP súd na odporúčanie znalkyne od výsluchu O. F. upustil a dňa 26.11.2020 o 8.20 hod. pred pojednávaním vykonal vzhľadnutie O. F. na adrese jej bydliska, pričom popis uvedený v znaleckom posudku zodpovedal stavu obmedzovanej v spôsobilosti na právne úkony.

6. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 09.09.2020, na ktoré riadne a včas predvolal všetkých účastníkov konania, pričom sa všetci účastníci konania na pojednávanie dostavili.

7. Súd na nariadenom pojednávaní vykonal vo veci dokazovanie výsluchom účastníkov konania, znalkyne, ďalej oboznámením znaleckého posudku K.. J. F. Č.. XXX/XXXX zo dňa 13.07.2020, úradným záznamom, a ostatnými v spise pripojenými listinnými dôkazmi, pričom zistil nasledovné:

8. Zo znaleckého posudku K.. J. F. Č.. XXX/XXXX zo dňa 13.07.2020 plynie, že O. F., R..XX.XX.XXXX, trpí nevyliciteľnou trvalou duševnou poruchou a to stredne ťažkou mentálnou retardáciou. Mentálna retardácia (MR) je vrodený, alebo krátko po narodení získaný deficit intelektových schopností spojený s nedostatočnou diferenciaciou osobnosti. Príčinou mentálnej retardácie môžu byť vplyvy genetické (75%) a exogénne (25%). Podľa MKCH -10 (Medzinárodnej klasifikácie chorôb 10. revízie) sa MR delí na ľahkú, stredne ťažkú, ťažkú a hlbokú. Stredne ťažká MR sa prejavuje hlbším postihnutím celej osobnosti. U posudzovanej sú vyjadrené znaky Rettovho syndrómu. Rettov syndróm: predstavuje stav doposiaľ popisovaný iba u dievčat, ktorého príčina nie je známa. Typický je zrejme normálny či takmer normálny včasný vývoj, nasledovaný čiastočnou, alebo úplnou stratou získaných manuálnych a verbálnych zručností spoločne so spomalením rastu hlavy (obvykle so začiatkom medzi 7 až 24 mesiacmi veku). Zvlášť charakteristická je strata funkčných pohybov ruky, stereotypné krútenie a zvieranie ruky a hyperventilácia. Sociálny vývoj a vývoj hry je v prvých dvoch až troch rokoch zabrzdený avšak udržuje sa sklon k sociálnej zainteresovanosti. V priebehu stredného detstva je sklon k vývoju ataxie trupu a apaxie, združený so skoliózou, či kyfoskoliózou, niekedy sú prítomné aj choreoateoidné pohyby. Asi u polovice prípadov sa v období dospievania, alebo dospelosti vyvinie spinálna atrofia s ťažkým motorickým postihnutím. Na rozdiel od autizmu sa zriedka vyskytuje sebazraňovanie. Rettov syndróm je možné primárne diferencovať v začiatku podľa chýbania funkčných pohybov rúk, spomalenia rastu hlavy, ataxie, stereotypných „ umývacích „ pohybov rúk a nedostatku správneho spracovania potravy ústami. Diagnózu potvrdzuje priebeh v zmysle progresívnej motorickej deteriorácie. Posudzovaná s ohľadom na vyššie popísané duševné poruchy nie je schopná posudzovať a ovládať svoje konanie, nie je za svoje konanie zodpovedná. Na základe uvedených skutočností doporučila u posudzovanej obmedzenie spôsobilosti na právne úkony tak, že nie je spôsobilá:

- disponovať žiadnou finančnou hotovosťou,

- disponovať žiadnym hnutelným a nehnuteľným majetkom
- prevádzať finančné transakcie, uzatvárať všetky zmluvy hospodárskeho charakteru, ako uzatvárať pôžičky a preberať všetky finančné čiastky týkajúce sa jej majetkového prospechu
- dať súhlas s poskytovaním zdravotnej starostlivosti /ambulantnej aj ústavnej/, ako aj súhlas s poskytovaním starostlivosti v Domove sociálnej starostlivosti - teda, aby súhlas s hospitalizáciou alebo pobytom v DSS menovanej podpisoval jej opatrovník
- podávať a prijímať listové a akékoľvek iné poštové a ostatné zásielky bez obmedzenia, vrátane peňažných, adresovaných do vlastných rúk a doporučených listových zásielok
- kandidovať vo voľbách
- robiť právne úkony pred orgánmi činnými v trestnom aj občiansko-právnom konaní
- rozhodovať o mieste trvalého a prechodného pobytu
- zhotoviť závet
- podpisovať úradné listiny.

9. Podľa § 10 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, nie je vôbec schopná robiť právne úkony, súd ju pozbaví spôsobilosti na právne úkony.

10. Podľa § 10 ods. 2 OZ ak fyzická osoba pre duševnú poruchu, ktorá nie je len prechodná, alebo pre nadmerné požívanie alkoholických nápojov alebo omamných prostriedkov či jedov je schopný robiť len niektoré právne úkony, súd obmedzí jeho spôsobilosť na právne úkony a rozsah obmedzenia určí v rozhodnutí.

11. Podľa § 10 ods. 3 OZ súd pozbavenie alebo obmedzenie spôsobilosti zmení alebo zruší, ak sa zmenia alebo ak odpadnú dôvody, ktoré k nim viedli.

12. Podľa § 26 OZ pokiaľ fyzické osoby nie sú spôsobilí na právne úkony, konajú za nich ich zákonní zástupcovia.

13. Podľa § 27 ods. 2 OZ zákonným zástupcom fyzickej osoby, ktorého súd rozhodnutím pozbavil spôsobilosti na právne úkony alebo ktorého spôsobilosť na právne úkony súd rozhodnutím obmedzil, je súdom ustanovený opatrovník.

14. Podľa § 27 ods. 3 OZ ak sa za opatrovníka nemôže ustanoviť príbuzný fyzickej osoby ani iná osoba, ktorá spĺňa podmienky pre ustanovenie za opatrovníka, ustanoví súd za opatrovníka orgán miestnej správy, prípadne jeho zariadenie, ak je oprávnené vystupovať svojím menom (§ 18 ods. 1).

15. Podľa § 231 písm. a) zákona č. 161/2015 Z.z. Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) v konaní o spôsobilosti na právne úkony súd rozhoduje o obmedzení spôsobilosti fyzickej osoby na právne úkony.

16. Podľa § 244 CMP súd v konaní ustanoví a vyslúchne znalca.

17. Podľa § 248 ods. 1 CMP konanie o obmedzení spôsobilosti na právne úkony je spojené s konaním o ustanovení opatrovníka podľa § 272 až 277.

18. Podľa § 248 ods. 2 CMP ak súd rozhodne o obmedzení spôsobilosti na právne úkony, vo výroku rozsudku vymedzí rozsah, v akom spôsobilosť osoby na právne úkony obmedzil, a ustanoví jej opatrovníka.

19. Podľa § 272 CMP súd ustanoví opatrovníka fyzickej osobe, ak tak ustanovuje osobitný predpis.
20. Podľa § 274 ods. 2 CMP v uznesení, ktorým ustanovuje opatrovníka, súd vymedzí rozsah opatrovníckych práv a povinností v súlade s účelom, na ktorý bol opatrovník ustanovený.
21. Podľa § 275 CMP súdom ustanovený opatrovník vykonáva svoje práva a povinnosti riadne a dbá na pokyny súdu.
22. Podľa § 277 ods. 1 CMP súd dohliada na spôsob výkonu funkcie opatrovníka.
23. Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.
24. Podľa § 58 CMP o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.
25. Podľa § 251 ods. 1 CMP trovy dôkazov platí štát.
26. Na základe vyššie uvedeného súd dospel k záveru, že O. F. trpí duševnou poruchou, pre ktorú nie je schopná vykonávať právne úkony (ako vyplýva zo znaleckého posudku). Vzhľadom na § 231 CMP bolo nutné obmedziť jej spôsobilosť na právne úkony len na určité právne úkony. Súd dospel k záveru, že boli splnené podmienky na obmedzenie spôsobilosti na právne úkony u menovanej a preto O. F. v zmysle § 10 ods. 2 OZ obmedzil v spôsobilosti na právne úkony v rozsahu, ako navrhla znalkyňa, pričom sa s uvedeným návrhom stotožnil aj prokurátor a procesný opatrovník a všetci títo zhodne navrhli za opatrovníčku sestru O. F. K.. U. N., ktorá s ustanovením súhlasila.
27. V zmysle § 248 CMP v spojení s § 272 CMP preto súd ustanovil O. F. za opatrovníka jej sestru K.. U. N., ktorá je povinná sa o ňu starať, chrániť jej záujmy, zastupovať ju a spravovať jej majetok v rozsahu, v ktorom nemôže konať samostatne. Jedná sa o jej blízkeho príbuzného - sestru, ktorá sa o ňu postará a súhlasila s funkciou opatrovníka.
28. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.
29. Na pojednávaní konanom dňa 26.11.2020 sa po vyhlásení rozsudku všetci prítomní účastníci (navrhovateľ, prokurátor a procesný opatrovník) vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia na Okresný súd Bardejov.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 C.s.p.) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 C.s.p.). Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 C.s.p.).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 C.s.p.).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 zákona č. 161/2015 Z.z.). V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy. (§ 63 zákona č. 161/2015 Z.z.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.

Účastník konania, ktorý sa vzdal práva podať odvolanie, nemá takéto právo.